

Siria e Oriente Medio

Description

O recente suicidio en Damasco de Ghazi Kanaan (na foto), ex ministro do Interior e ex xefe da intelixencia siria no Líbano, ocorre nun momento en que a ONU publica o informe sobre os responsables do asasinato do ex primeiro ministro libanés Rafik Hariri, en febreiro pasado.

Trala disolución do réxime de Saddam Hussein en Iraq, as presións occidentais céntranse actualmente no goberno do partido Ba'ath en Siria, irmán ideolóxico do seu veciño iraquí. O Ba'athismo foi un movemento ideolóxico e político, derivado do nasserismo en Exipto, con ampla repercusión en Oriente Medio. A finais dos sesenta, este partido socialista e panarabista, alcanzou o poder tanto en Damasco como en Bagdad, polo que se fala das dúas variantes do movemento neses países, que non sempre foron homoxéneas e complementarias.

A orientación prosoviética do réxime sirio dominado por Hafez al Assad e o seu carácter esencialmente militarista chocou coa inicial vía occidentalizada do réxime de Saddam Hussein nas décadas do setenta e oitenta. A revolución islámica en Irán en 1979 dividiu politicamente a Hussein e al Assad: o primeiro virouse cara os intereses de EEUU e Europa occidental, e iniciou unha guerra de oito anos con Irán, considerado coma unha ameaza para o Oriente Medio. Pola súa banda, Damasco reforzou unha alianza con Teherán nun momento en que Siria estaba inmersa na longa guerra civil libanesa. Deste xeito, a alianza sirio-iraniana no Líbano reforzou o ascenso do movemento islamista Hezbollah no escenario político libanés.

O recente suicidio en Damasco de Ghazi Kanaan, ex ministro do Interior e ex xefe da intelixencia siria no Líbano, ocorre nun momento en que a ONU publica o informe sobre os responsables do asasinato do ex primeiro ministro libanés Rafik Hariri, en febreiro pasado. O informe é produto da investigación do fiscal alemán, de orixe turca, Detlev Mehlis, e no mesmo se acusa a altos oficiais sirios e libaneses de planificar e executar o asasinato de Hariri. En EEUU e Europa occidental sospeitan se o de Kanaan foi en realidade un suicidio que tivo que ver coa súa presunta vinculación neste asunto.

O que semella evidente é que Siria atópase acurrallada ante as presións políticas da ONU, EEUU e Europa. Con Saddam Hussein ante a xustiza en Bagdad e cun Iraq convulsionado que acaba de aprobar en referendo, e cunha alta porcentaxe, unha nova Constitución, o réxime de Bachar al Assad, fillo e herdeiro da estrutura de poder do seu pai Hafez, asiste a un persistente acoso exterior, illado rexionalmente e en vésperas dunha posible desintegración. Se isto ocorre, Oriente Medio asistiría ao fin dunha era. Pero a nova etapa é tan complexa e incerta que os mellores prognósticos semellan atrevidos.

Se ben os gobernos sirio e libanés rexeitaron as conclusións da investigación da ONU, en Damasco aprécianse fortes dilemas respecto de cómo afrontar esta crise. A pesar de que o presidente libanés Emil Lahoud segue no poder, a hexemonía siria no Líbano xa deixou de ter un peso evidente, trala retirada militar siria en xuño e as recentes eleccións lexislativas. O movemento Hezbollah ascende pola súa propia forza, aínda que mantén os seus contactos sirios e

iranianos. Pola súa banda, en Teherán non rachan os seus vencellos con Damasco, pero a crise nuclear coa ONU, Europa e EEUU concentra a maior parte das súas estratexias e decisións.

Os casos sirio e iraniano cabe contextualizalos tamén na perspectiva do conflito en Iraq. Washington acusa a Damasco de axudar aos insurxentes sunnitas, algúns deles herdeiros da estrutura de poder do Ba'ath iraquí, e tamén aos chamados *ÁçÄÄçyihadistas*. Un alto oficial estadounidense confirmou a escalada no enfrontamento entre tropas norteamericanas e sirias na fronteira iraquí a principios do 2005 e o fluxo de combatentes dende Siria a Iraq. No caso de Irán, a súa influencia entre a comunidade chiíta de Iraq leva a Washington e Europa a suscitar o dilema estratéxico de cómo negociar con Teherán, ou ben cómo potenciar un novo conflito rexional contra un país que, para Washington, forma parte (tamén xunto a Siria) dun ampliado *ÁçÄÄçceixe* do mal *ÁçÄÄç*.

Siria, Líbano, Iraq, Irán, son demasiadas *ÁçÄÄçfrontes* políticas e militares para o plan do *ÁçÄÄç* Gran Oriente Medio *ÁçÄÄç* exposto por George W. Bush no 2003. Sen contar o drama palestino, Oriente Medio transformase grazas a factores esóxenos, unilaterais e complexos, sen coñecerse ben cales serán as súas verdadeiras consecuencias.

Acceso ao artigo orixinal no repositorio web 1998-2012

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Middle East ARCHIVE

IDIOMA

Galego

Date Created

October 27, 2005

Meta Fields

Autoria : 3713

Datapublicacion : 2005-10-27 00:00:00